

Л. П. Войналович
Житомир

ТВОРЧЕ ВИКОРИСТАННЯ УРОКІВ МИНУЛОГО В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СУСПІЛЬСТВА

На сучасному етапі існування України як суверенної держави, котра складається з великої кількості національних меншин, не втрачає актуальності завдання забезпечення рівного розвитку мови, культури, освіти всіх національностей, що населяють її територію. Проведення державної освітньої політики в напрямі сприяння розвитку поліетнічного суспільного середовища передбачає обов'язкове надання можливості національним меншинам отримувати освіту рідною мовою.

Однією з основних умов на цьому шляху є проблема підготовки спеціальних педагогічних кадрів, що володіють національними мовами й знанням історичних та культурних особливостей національних меншин, які проживають в Україні. Тому потреба забезпечення якісної системи професійно-педагогічної освіти для національних меншин, яка б відповідала сучасним вимогам та функціонувала б на принципах демократизму та загального доступу

до освіти всіх громадян з урахуванням національних особливостей етносів, які населяють Україну, є стратегічно значущою.

Особливого значення у цьому контексті набуває історичний досвід та осмислення процесів, пов'язаних з національно-культурним будівництвом в Україні в 20 – 30-х рр. XX століття. Саме в цей період були створені оптимальні умови для задоволення національних культурно-освітніх потреб різних меншин, у тому числі в галузі професійної педагогічної освіти.

Досвід підготовки вчительських кадрів для шкіл національних меншин в Україні в 20-30-х рр. XX ст. становить у сучасних умовах незаперечний науковий та практичний інтерес для використання його у сучасній системі педагогічної освіти з метою кадрового забезпечення шкіл національних меншин. Урахування цінних набутків історичного процесу становлення і розгортання професійно-педагогічної освіти для національних меншин в Україні протягом 20–30-х рр. XX ст., дало змогу сформульовано рекомендації щодо підготовки національних педкадрів, які продовжують бути актуальними в умовах сучасного поліетнічного освітнього середовища.

На особливу увагу заслуговують питання організації консультаційних центрів для національних меншин при професійно-педагогічних навчальних закладах, національних спеціалізованих кафедр мови і літератури, літніх шкіл для вчителів національних шкіл, введення ряду спеціальних дисциплін національно-культурологічного характеру, введення до змісту практичної професійної підготовки різних видів практики, запрошення викладачів-носіїв мови з інших країн, підготовка педкадрів для шкіл національних меншин у країнах-носіях мови, передплата автентичних посібників і літератури з країн-носіїв мови.

Деякі уроки цього досвіду вже реалізовано (або частково реалізовано) в умовах незалежної України (ідея вищої національної освіти, організація ЗНЗ для національних меншин, видання навчально-методичної літератури, підвищення кваліфікації національних педкадрів та ін.). Разом з тим чимало напрацювань минулого ще чекають на своє перспективне втілення (організація консультаційних центрів при національних професійно-педагогічних навчальних

зкладах, організація спеціалізованих кафедр, відновлення зразкових національних шкіл-комплексів, літніх шкіл для вчителів національних шкіл, введення ряду спеціальних дисциплін національно-культурологічного характеру, ідея поєднання науки, теорії і практики, заведення до змісту практичної професійної підготовки різних видів практики, запрошення викладачів-носіїв мови з інших країн, організація семінарів для обміну досвідом серед національного вчительства з різних регіонів України, підготовка педкадрів для шкіл національних меншин в інших країнах-носіях мови тощо).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Войналович Л. П. Підготовка вчителів для шкіл національних меншин в Україні (20–30-ті рр. ХХ століття): дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04 / Войналович Людмила Петрівна. – Житомир, 2011. – 274 с.
2. Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням мовами національних меншин у 2008/09 н. р. // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2008. – № 28-29-30. – С. 88-96; 2008. – № 31-32-33. – С. 7–43.
3. Перша періодична доповідь України про виконання Європейської хартії регіональних мов або мов меншин (2006 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.google.com.ua/search?hl=uk&q>
4. Про кількість та склад населення України за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality/>

